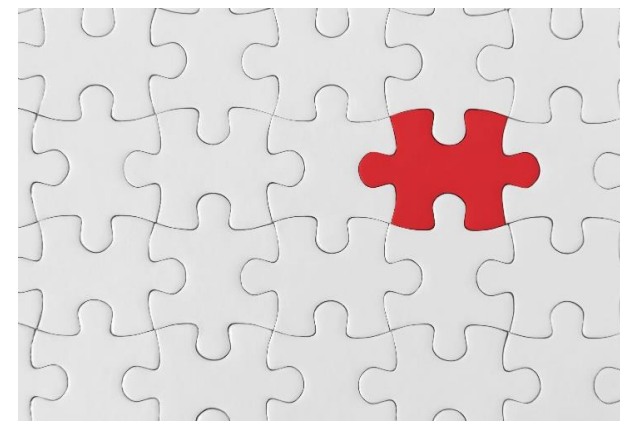

Mindretalsbeskyttelse i Danmark

Ulrike Fleth-Barten, ph.d.
Lektor i folkeret og menneskerettigheder
Syddansk Universitet

Folketingets Grønlandsudvalg
30. marts 2023

Hvem er jeg?

Ulrike Fleth-Barten
ulb@sam.sdu.dk

- Lektor i folkeret og menneskerettigheder ved Syddansk Universitet
- Ph.d.-projekt om mindretallenes adgang til retten til selvbestemmelse i folkeretten
- Forskellige publikationer om selvbestemmelse i Grønland og for grønlanderne
  - Konsekvenser for det oprindelige folk i Grønland
  - Adgang til selvbestemmelse via selvstyreloven
- Underviser i faget menneskerettigheder på jurauddannelsen på Ilisimatusarfik

Mindretalsbeskyttelse i Danmark

- Ingen særskilt beskyttelse i Grundloven
  - Alle grønlandere i Danmark har frihedsrettighederne
- International beskyttelse
  - Rammekonventionen for beskyttelse af nationale mindretal
  - Andre fora for mindretalsbeskyttelse
  - Andre veje
- Udfordringer ved mindretalsbeskyttelsen

Rammekonventionen om beskyttelse af nationale mindretal

6. cyklus: Danmarks rapport skulle være afleveret den 1. januar 2023. Er endnu ikke offentliggjort.
Indhold?

- Danmarks deklARATION i forbindelse med ratificeringen:
... it is hereby declared that the Framework Convention shall apply to the German minority in South Jutland of the Kingdom of Denmark.
- Efterfølgende afrapporteringer:
  - Den rådgivende komité sætter spørgsmålstejn ved udelukkelse af grønlænderne (primært i Grønland men også i Danmark)
  - 5. cyklus, 2019/20: anbefaling om at Danmark i det mindste anvender nogle af Rammekonventionens artikler på grønlændere i Danmark
    - Access to public services
    - Access to the labour market
    - Linguistic rights
    - Education
    - Representation

Rammekonventionen om beskyttelse af nationale mindretal

Forskelle og ligheder mellem det tyske mindretal og grønlænderne i Danmark

- Geografisk afgrænsning
  - Medlemmerne flytter sig ikke geografisk
  - Geografisk afgrænsning i deklARATIONEN
- Historisk betinget på forskellige måder
  - Mindretal flytter sig ikke som gruppe
  - Mindretalsbeskyttelse er ikke for indvandrere
- Aktørerne er klart defineret
  - Det tyske mindretals hovedorganisation
  - Kontaktudvalg i København
- Danmark er meget tilbageholdende med at anerkende andre mindretal
  - Tyskland: det danske mindretal, sorberne, friserne og romaer
  - Sverige: Samerne, Sverige-finnerne, tornedalere, romaer, jøder
  - Spanien: romaer
- Andre løsninger end dem, der er fundet for det tyske mindretal

Mindretalsbeskyttelse i andre fora

- Sprogpagten - Den europæiske sprogpagt om regionale sprog og mindretalssprog

- ICCPR's artikel 27
  - I de stater, hvor der findes etniske, religiøse eller sproglige mindretal, må personer, der tilhører sådanne mindretal, ikke forholdes retten til i fællesskab med de øvrige medlemmer af deres gruppe at leve deres eget kulturliv, at bekende sig til og udøve deres egen religion eller at benytte deres eget sprog.
  - Klageadgang via den frivillige protokol

- EU-traktaten
  - (og TEUF)

Andre veje

→ Alle mindretalsmedlemmer har altid også menneskerettigheder

→ Børnekonventionen

→ Den europæiske menneskerettighedskonvention

→ ICESCR

→ Fx retten til at arbejde

→ De skridt, en deltager i denne konvention skal tage for at opnå den fulde virkeliggørelse af disse rettigheder, skal omfatte teknisk vejledning og erhvervsvejledning såvel som uddannelsesprogrammer og fremgangsmåder til opnåelse af en støt økonomisk, social og kulturel udvikling samt fuld og produktiv beskæftigelse under forhold, der tilsikrer den enkelte politiske og økonomisk frihed.

→ ...

Udfordringer for mindretalsbeskyttelse

- Afhængig af statens anerkendelse af mindretallet (selvom det ikke burde være sådan)
- En anerkendelse som mindretal løser ikke noget i sig selv
  - Det opfølgende arbejde er afgørende
- Hvilke foranstaltninger giver faktisk mening?
  - Fra et mindretalssynspunkt
  - Fra myndighedernes synspunkt
- Frygt for en domino-effekt ved udvidelsen af rettighedsmodtagere?